

Charlotte Thelander
Enhetschef
charlotte.thelander@trelleborg.se
0410 – 73 40 96

Socialnämnden

Sveriges bästa matupplevelse inom Vård och omsorg - Lägesrapport

Ärendebeskrivning

Socialnämnden i Trelleborg ska ha Sveriges bästa matupplevelse inom Vård och omsorg. Målet är att gå från 2019 års placering i öppna jämförelser ”*mat och måltidsmiljö i särskilt boende*” till bästa år 2023. Aktuell lägesrapport presenteras.

Lägesrapport

Med utgångspunkt i plan för åtgärder, version 2 (tjänsteskrivelse SN 2020 210/2021-04-16) har följande aktiviteter genomförts och/eller planerats (30 september 2022 – 30 april 2023) som ett led i att uppfylla uppsatta mål och delmål.

- I samband med måltidens dag den 20 oktober 2022 genomfördes en desserttävling, där matgäster och personal komponerade en dessert utifrån delvis givna ingredienser från kommunens krislager, vilka var i behov av omsättning. Traditionsenlig dukningstävling genomfördes också i samband med Nobeldagen. Priset i de båda tävlingarna var matlagning på plats på vinnande avdelning av måltidsenhetens kockar. Vid ett av tillfällena gjordes en film av kommunikationsavdelningen som publicerades, bland annat, på Trelleborgs hemsida och i sociala medier.
- Resultatet från de senaste livsmedelskontrollerna i tillagningsköket på Familjens Hus visar att anläggningen har bra förfaranden med väl implementerade rutiner för att producera säkra livsmedel. Därför flyttades verksamheten i december 2022 upp i erfarenhetsklass A (från B).
- Efter förfrågan från Vellinge kommun, tillagas från och med den 16 januari 2023 även måltider vård- och omsorgsboendet S:t Knut och Aspen i Skanör. Förberedelser för att kunna tillaga ytterligare drygt 200 portioner i köket på Familjens Hus genomfördes under december 2022.

- Måltidsenhetens facebookside startades den 20 februari 2023 med syftet att informera matgäster, deras anhöriga och personal om mat och måltider. De flesta dagar fotograferas en av dagens huvudmåltider.

**Måltidsenheten, Socialförvaltningen i
Trelleborgs kommun**

- Måltidsenheten förbereder sig för att vara med och tävla om titeln "*Årets Seniorskok*" i den nationella tävlingen White Guide Senior. ByaGårdens vård- och omsorgsboende är med och tävlar i kategorin "*Årets Seniorsmåltid*".
- Dagligen erbjuder måltidssenheten minst två maträtter att välja på varje lunch och middag, i linje med de önskemål som framkommit. Tillagning av mat från grunden har ytterligare utökats med hjälp av ändrade rutiner i köket. Färsformare används frekvent till färsbiffar och järpar. Grytor, gratänger, såser, soppor, kalla smörgåsröror och potatismos tillagas alltid från grunden. Grönsaksutbud och tillagningsmetoder har breddats liksom användning av långkok.
- Från och med våren 2022 har arbetet med bra måltider vidgats och inom måltidsenhetens ansvarsområde ingår också att samordna krisberedskap vad gäller livsmedelsförsörjning inom vård och omsorg. Genom nuvarande beredskap finns livsmedel som kan försörja 400 personer i totalt 4 veckor.

Den 9 november 2022 genomfördes en krisövning. Information om en misstänkt läcka i kyl- och fryssystem skickades ut med konsekvensen att ingen mat kunde levereras från Anderslöv. Verksamheterna tillagande egen lunch och middag, med råvaror från krisförråd.

- Under vecka 6 och 7, 2023, genomfördes matsvinnsmätningar på särskilt boende, korttidsvård, växelvård och dagverksamheter. Kunskap i livsmedelshygien, beställningsrutiner och måltidskunskap identifierades som möjliga upphov till en del av matsvinnet. Därför kommer en utbildning i samarbete med Samhällsbyggnadsförvaltningen, att genomföras för vård- och omsorgspersonal den 26 maj 2023.
- Den 30 mars bjöds anhöriga till måltidsenhetens matgäster in till köket på Familjens Hus där kockarna bjöd på smakprov från menyn samt rundvisning i köket.

- Utbildningsinsatser har genomförts inom måltidsenheten. Den 9 november 2022 var samtlig måltidspersonal i Malmö för att lära sig ännu mer om konsistensanpassad kost. Under januari genomfördes ergonomiutbildning speciellt anpassad för storkök. Den 9 mars 2023 välkomnades Trelleborgskocken och krögaren Jimmy Brorsson till köket i Anderslöv för en eftermiddag med matlagning och inspiration.
- Under våren har totalt fem vård- och omsorgsavdelningar varit på studiebesök i köket på familjens hus. Kockarna har också varit ute och besökt matgäster ute på deras boenden.
- Utomhusmatlagning fortsätter att genomföras. Från och med vecka 16 till och med vecka 25, 2023 kommer samtliga verksamheter (särskilt boende, korttidsvård, växelvård och dagverksamheter) att få besök av kockar som tillagar lunchen utomhus på en stor wokpanna. Detta är en del i att använda måltiderna som ett verktyg genom sociala aktiviteter.
- Ett utökat etikettsystem (för kantiner/matlådor) har implementerats under våren 2023 för att kvalitetssäkra innehåll och leverans av måltidskomponenter.
- En enkätundersökning genomfördes mellan den 12 och 30 april 2023. Samma frågor som ställts i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" ställdes till matgäster på särskilt boende, korttidsvård och växelvård. Resultaten syns i diagrammen nedan:

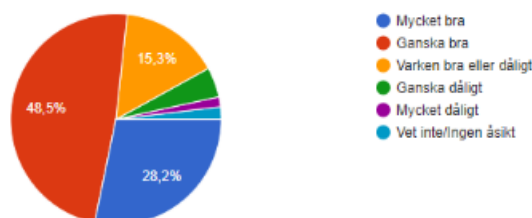

Diagram 1: Hur brukar maten smaka? (n = 262)

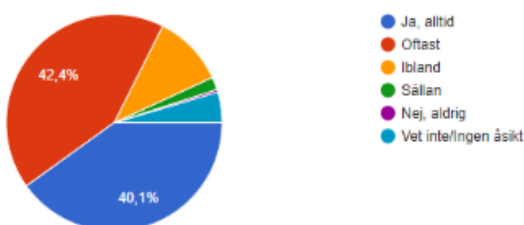

Diagram 2: Upplever du att måltiderna på ditt äldreboende är en trevlig stund på dagen? (n = 262)

Resultaten i diagram 1 och 2 i jämförelse med Socialstyrelsens undersökning, ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” som genomfördes i januari – mars 2022 syns i tabell 1 och 2 nedan:

Tabell 1: Hur brukar maten smaka?

År	Mycket bra (%)	Ganska bra (%)	Varken bra/dåligt (%)	Ganska dåligt (%)	Mycket dåligt (%)
2022*	22	39	27	10	3
2023**	28	48	15	5	2

Tabell 2: Upplever du att måltiderna på ditt äldreboende är en trevlig stund på dagen?

År	Ja, alltid (%)	Oftast (%)	Ibland (%)	Sällan (%)	Nej, aldrig (%)
2022*	23	38	23	13	4
2023**	40	42	11	2	0

*Socialstyrelsens undersökning ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?”, januari – mars 2022

**Intern undersökning, april 2023

I tabell 1 och 2, ovan, utgjorde matgäster i 2023 års undersökning, som svarade ”vet ej/ingen åsikt” 2% (tabell 1) respektive 5% (tabell 2).

- Under hösten 2023 planeras ett omtag med måltidsråd ute på enheterna, fortsatta träffar med kostombud samt utbildning av beställare i Matilda. Kompetensutveckling planeras också för vård- och omsorgspersonal, bland annan inom områdena geriatrik nutrition och FAMM (Five Aspects of Meal Model).

Nyckeltal/indikatorer

Nyckeltal/indikatorer har identifierats för att mäta och följa upp hyresgästers nöjdhet vad gäller mat och måltidsmiljö. För att följa upp uppsatta nyckeltal/indikatorer används appen ”Matlust”. Genom appen lämnar hyresgäster återkoppling på måltiden genom att trycka tumme upp (positiv återkoppling) eller tumme ner (negativ återkoppling), se bild 1.

Bild 1: Bildvy från appen ”Matlust”

Mat

- Indikator - minst 70 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att maten var god i november 2020. Resultat visade att 85 % av hyresgästerna tyckte att maten (lunchen) var god i november 2020 ($n = 2868$).
- Indikator - minst 80 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att maten var god i november 2021. Resultat visade att 88 % av hyresgästerna tyckte att maten (lunchen) var god i november 2021 ($n = 1822$).
- Indikator - minst 90 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att maten var god i november 2022. Resultat visade att 84% av hyresgästerna tyckte att maten (lunchen) var god i november 2022 ($n = 1592$).

Måltidsmiljö

- Indikator - minst 70 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att måltidsmiljön var trevlig i november 2020. Resultat visade att 95 % av hyresgästerna tyckte att måltidsmiljön var trevlig under lunchen i november 2020 ($n = 2490$).
- Indikator - minst 80 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att måltidsmiljön var trevlig i november 2021. Resultat visade att 98 % av hyresgästerna tyckte att måltidsmiljön var trevlig under lunchen i november 2021 ($n = 1181$).
- Indikator - minst 90 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att måltidsmiljön var trevlig i november 2022. Resultat visade att 95 % av hyresgästerna tyckte att måltidsmiljön var trevlig under lunchen i november 2022 ($n = 1248$).

Sammanfattningsvis har 5 av 6 indikatorer/nyckeltal uppfyllts. År 2022, dess indikator, att minst 90 % av hyresgästerna på särskilt boende i Trelleborg skulle tycka att maten var god i november 2022 uppnådde 84%.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår besluta att godkänna lägesrapport och lägga den till handlingarna.